

DECIZIE

19 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Sveatoslav Moldovan
Maria Ghervas
Nina Vascan
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către Serviciul Fiscal de Stat,
în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă
de către Societatea pe acțiuni „Aroma”, în procedura planului împotriva Serviciului
Fiscal de Stat cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea restituirii
sumei,

împotriva deciziei din 09 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care
a fost respins apelul declarat de către Serviciul Fiscal de Stat,

constată:

La data de 28 noiembrie 2017 SA „Aroma”, în procedura planului, a depus
cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la
contestarea actului administrativ și obligarea restituirii sumei.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la data de 29 septembrie 2017
Serviciul Fiscal de Stat a efectuat încasarea mijloacelor financiare în valoare de
61389,44 de lei de pe contul său, numărul MD48MO2224ASV72, deschis la BC
„Mobiasbancă – Groupe Societe Generale” SA.

A menționat că, considerând ilegale și abuzive acțiunile Serviciului Fiscal de
Stat, a înaintat contestație împotriva acestor acțiuni, însă prin decizia nr. 214 din 26
octombrie 2017 ultimul a considerat neîntemeiată contestația și a respins-o.

A afirmat că, se află în proces de insolabilitate din 01 aprilie 2013, când a
fost intentată procedura de insolabilitate față de sine, fiind numită în funcția de
administrator al insolabilității ÎI „Timotin Veaceslav”.

A notat că, procedura de insolabilitate derulează și la moment pârâtul nu a
avut dreptul să emită ordinul incaso și decizia nr. 214 din 26 octombrie 2017, care
sunt ilegale.

A susținut că, la data de 24 octombrie 2013, prin încheierea Curții de Apel Chișinău, a fost dispusă trecerea debitorului SA „Aroma” din procedura falimentului în procedura de restructurare, fiind numit Veaceslav Timotin în funcția de administrator al insolabilității și acordat termen de 30 zile pentru prezentarea planului procedurii de restructurare.

A relevat că, la data de 12 mai 2014, în mod unanim, Adunarea creditorilor a SA „Aroma” a acceptat planul procedurii de restructurare, cu modificările ulterioare, iar la data de 21 mai 2014, prin hotărârea Curții de Apel Chișinău, a fost aprobat procesul-verbal al Adunării creditorilor nr. 8 din 12 mai 2014 și a fost confirmat planul procedurii de restructurarea a SA „Aroma”, cu modificările corespunzătoare.

A invocat că, conform procesului-verbal nr. 4 din 04 mai 2017, cu majoritatea voturilor, Adunarea repetată a creditorilor a prelungit durata restructurării debitorului SA „Aroma”, ulterior, fiind întocmite și semnate procesele-verbale, care au fost remise instanței de insolabilitate.

A declarat că, la data de 26 mai 2017 a avut loc ședința de judecată în cadrul Curții de Apel Chișinău, care a fost amânată pentru data de 11 august 2017.

A notat că, în cadrul ședinței din 11 septembrie 2017, instanța de insolabilitate a solicitat administratorului insolabilității de a prezenta hotărârea de Guvern privind includerea SA „Aroma” în lista întreprinderilor de importanță vitală pentru economia țării, din care considerente ședința a fost amânată pentru data de 12 decembrie 2017.

A specificat că, administratorul insolabilității a întreprins toate măsurile necesare întru emiterea de către Guvernul RM a hotărârii vizate. Astfel, în urma tuturor demersurilor și informațiilor prezentate de SA „Aroma”, în procedura planului, de comun cu reprezentantul debitorului, Guvernul RM a adoptat Hotărârea privind includerea SA „Aroma” în lista întreprinderilor de importanță vitală pentru economia țării.

A solicitat anularea deciziei pârâtului nr. 214 din 26 octombrie 2017, recunoașterea ilegalității ordinului incaso emis de Serviciul Fiscal de Stat privind încasarea de pe contul SA „Aroma”, în procedura planului, a mijloacelor financiare în sumă de 61389,44 de lei și obligarea Serviciului Fiscal de Stat de a restitui SA „Aroma”, în procedura planului, suma de 61389,44 de lei.

Prin hotărârea din 20 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani a fost admisă parțial acțiunea depusă de către SA „Aroma”, în procedura planului, a fost recunoscută ilegalitatea ordinului incaso emis de Serviciul Fiscal de Stat privind încasarea de pe contul SA „Aroma”, în procedura de restructurare, a mijloacelor financiare în sumă de 61389,44 de lei și a fost obligat Serviciul Fiscal de Stat să restituie SA „Aroma”, în procedura planului, suma de 61389,44 de lei. În rest acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia din 09 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de către Serviciul Fiscal de Stat.

La data de 29 octombrie 2019 Serviciul Fiscal de Stat a depus recurs nemotivat, iar la data de 27 noiembrie 2019 a depus recurs motivat împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței

de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi decizii cu privire la respingerea acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, decizia instanței de apel este neîntemeiată, fiind adoptată contrar prevederilor art. 239 CPC.

A considerat că, instanța de apel a interpretat în mod eronat legea.

A menționat că, conform informației din Sistemul informațional al Serviciului Fiscal de Stat „Contul curent al contribuabilului”, s-a constatat că, SA „Aroma”, în procedura planului, la situația din 25 septembrie 2017, înregistra o restanță în sumă de 483937 de lei, iar conform contului curent detaliat, la data de 26 septembrie 2017, înregistra restanță față de bugetul public național la clasificarea economică 114110-Taxa pe valoare adăugată în sumă de 383910,81 de lei.

A susținut că, suma de 61389,44 de lei, conform ordinului incaso nr.7817011215, a fost încasată cu titlu de restanță la TVA.

A afirmat că, conform art. 115 alin. (1) din Codul fiscal, TVA pentru perioada fiscală - august 2017 urma a fi achitată până pe data de 25 septembrie 2017. Respectiv, în temeiul art. 184 alin. (1) din Legea insolvenței, Serviciul Fiscal de Stat este în drept să execute silit restanța curentă admisă de contribuabil după deschiderea procedurii de restructurare.

A relevat că, instanța de apel nu a ținut cont de faptul că, conform art. 113 alin. (1) din Legea insolvenței, după intentarea procedurii de insolvență, SA „Aroma”, în procedura planului, este obligată să prezinte dările de seamă fiscale.

A notat că, faptul aflării SA „Aroma”, în procedura de restructurare, nu absolvă agentul economic de la prezentarea declarației privind TVA.

A declarat că, Serviciul Fiscal de Stat, prin acțiunile întreprinse, nu a încălcat prevederile legislației în vigoare, dar a aplicat prevederile art. 184 alin. (1) din Legea insolvenței și a executat silit o creanță formată după deschiderea procedurii de restructurare.

Prin referința depusă la data de 13 decembrie 2019 SA „Aroma”, în procedura planului, reprezentată de către avocatul Andrei Iosip, a solicitat respingerea recursului și menținerea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe ().

În conformitate cu art. 247 din Codul administrativ, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă una dintre următoarele decizii: casează integral decizia instanței de apel și emite o nouă decizie.

Studiind materialele dosarului, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a casa integral decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe și de a emite o nouă decizie cu privire la respingerea acțiunii din următoarele considerente.

Pe parcursul judecării cauzei s-a constatat că, la data de 26 septembrie 2017 funcționarul fiscal din cadrul Direcției generale administrare contribuabili mari a Serviciului Fiscal de Stat a emis ordinul incaso nr. 7817011215, prin care a dispus încasarea forțată din contul SA „Aroma”, cod fiscal 1002600031892, a sumei în mărime de 61389,44 de lei (f. d. 32).

La data de 06 octombrie 2017 SA „Aroma”, în procedura planului, a depus la Serviciul Fiscal de Stat o contestație, prin care a solicitat recunoașterea ilegalității ordinului incaso emis de către Serviciul Fiscal de Stat, cât și a acțiunilor autorității fiscale privind încasarea de pe contul SA „Aroma”, în procedura planului, a mijloacelor financiare în mărime de 61389,44 de lei, cu restituirea sumelor încasate.

Prin decizia Serviciului Fiscal de Stat nr. 214 din 26 decembrie 2017 pe marginea contestației împotriva acțiunii funcționarului fiscal din cadrul Direcției generale administrare contribuabili mari a Serviciului Fiscal de Stat a considerat neîntemeiată contestația depusă de către contribuabil și a respins-o.

Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, SA „Aroma”, în procedura planului, a solicitat anularea deciziei Serviciului Fiscal de Stat nr. 214 din 26 octombrie 2017, recunoașterea ilegalității ordinului incaso emis de Serviciul Fiscal de Stat privind încasarea de pe contul SA „Aroma”, în procedura planului, a mijloacelor financiare în sumă de 61389,44 de lei și obligarea Serviciului Fiscal de Stat de a restitui SA „Aroma”, în procedura planului, suma de 61389,44 de lei.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea prezentei cauze, a ajuns la concluzia temeiniciei acțiunii, recunoscând ilegalitatea ordinului incaso emis de Serviciul Fiscal de Stat privind încasarea de pe contul SA „Aroma”, în procedura planului, a mijloacelor financiare în sumă de 61389,44 de lei și obligând Serviciul Fiscal de Stat să restituie SA „Aroma”, în procedura planului, suma de 61389,44 de lei, în rest acțiunea fiind respinsă.

Ulterior, instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelului declarat de către Serviciul Fiscal de Stat, a ajuns la concluzia netemeinicii acestuia, menținând hotărârea primei instanțe, pe care a considerat-o întemeiată și legală.

Instanțele judecătorești, ajungând la această concluzie, au reținut că, executarea silită a obligației fiscale nu poate fi aplicată față de contribuabilii aflați în procedură de insolvență, iar în speță, SA „Aroma” se află în procedură de restructurare, care este una din procedurile procesului de insolvență, conturile bancare ale căreia fiind destinate acumulării mijloacelor financiare pentru stingerea creanțelor creditorilor cu drept preferențial.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, analizând materialele anexate la dosar, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, a ajuns la concluzia că, soluția dată de către instanțele judecătorești este greșită.

Din materialele dosarului rezultă că, prin hotărârea din 01 aprilie 2013 a Curții de Apel Chișinău a fost intentat procesul de insolvență față de SA „Aroma”.

Ulterior, prin încheierea din 24 octombrie 2013 a Curții de Apel Chișinău a fost încetată procedura de faliment față de SA „Aroma”, cu trecerea debitorului SA „Aroma” la procedura de restructurare și a fost desemnat Veaceslav Timotin în funcția de administrator al insolvenței SA „Aroma”, în procedura de restructurare.

Prin hotărârea din 21 mai 2014 a Curții de Apel Chișinău a fost aprobat procesul-verbal al adunării creditorilor SA „Aroma”, în proces de insolvență, nr.8 din 12 mai 2014, a fost confirmat planul procedurii de restructurare a SA

„Aroma”, cu modificările corespunzătoare aprobate de creditorii la adunarea dată și a fost încetată procedura de restructurare cu aplicarea planului față de debitor, executarea planului fiind pusă pe seama administratorului ÎI „Timotin Veaceslav”, sub supravegherea instanței de judecată.

Conform art. 129 pct. 13) și 14) din Codul fiscal, restanță - sumă pe care contribuabilul era obligat să o plătească la buget ca impozit, taxă sau altă plată, dar pe care nu a plătit-o în termen, precum și suma majorării de întârziere (penalității) și/sau amenzii. Executarea silită a obligației fiscale - acțiuni întreprinse de Serviciul Fiscal de Stat pentru perceperea forțată a restanței.

Respectiv, conform art. 194 alin. (1) lit. a) din Codul fiscal, executarea silită a obligației fiscale poate fi efectuată prin încasarea mijloacelor bănești, inclusiv în valută străină, de pe conturile bancare ale contribuabilului, cu excepția celor de pe conturile de credit și provizorii (de acumulare a mijloacelor financiare pentru formarea sau majorarea capitalului social).

Actele cauzei denotă faptul că, potrivit informației din Sistemul Informațional al Serviciului Fiscal de Stat „Contul curent al contribuabilului”, SA „Aroma”, în procedura planului, la situația din 25 septembrie 2017 înregistra o restanță în sumă de 483937 de lei.

Conform contului curent detaliat, SA „Aroma”, în procedura planului, la data de 26 septembrie 2017 înregistra o restanță față de bugetul public național la clasificarea economică 114110 - Taxa pe valoare adăugată în sumă de 383910,81 de lei, iar conform ordinului incaso nr. 7817011215 din 26 septembrie 2017, suma de 61390 de lei a fost încasată cu titlu de restanță la TVA.

Conform art. 115 alin. (1) din Codul fiscal, fiecare subiect impozabil, specificat la art.94 lit.a) și/sau lit.c), este obligat să prezinte declarația privind TVA pentru fiecare perioadă fiscală. Declarația se întocmește pe un formular oficial, care este prezentat la Serviciul Fiscal de Stat nu mai târziu de data de 25 a lunii care urmează după încheierea perioadei fiscale.

Din materialele dosarului rezultă că, TVA pentru perioada fiscală august 2017 urma să fie achitată până la data de 25 septembrie 2017. La caz, restanța s-a format începând cu data de 26 septembrie 2017.

Conform art. 113 alin. (1) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, intentarea procedurii de insolvență nu afectează obligația debitorului de a prezenta dare de seamă fiscală și dare de seamă cu privire la activitatea comercială, de a ține evidență contabilă. În ceea ce privește masa de active, aceste obligații sunt îndeplinite de administrator/lichidator, care răspunde, în limita informației de care dispune, pentru îndeplinirea obligațiilor.

La caz, se reține că, art. 2 din Legea enunțată reglementează noțiunea de obligație fiscală și, anume, obligație fiscală - obligație de a plăti impozite, taxe și de a efectua alte plăți la bugetul public național în modul și în condițiile stabilite de legislația fiscală.

Conform art. 129 pct. 9) din Codul fiscal, dare de seamă fiscală este orice declarație, informație, calcul, notă informativă, alt document, care sunt prezentate sau trebuie să fie prezentate Serviciului Fiscal de Stat, privind calcularea, achitarea, reținerea impozitelor, taxelor, primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, majorărilor de

întârziere (penalităților) și/sau amenzilor ori privind alte fapte ce țin de nașterea, modificarea sau stingerea obligației fiscale.

Prin urmare, ținând de prevederile legale enunțate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că, faptul aflării SA „Aroma” în procedură de restructurare nu absolvă agentul economic de la prezentarea declarației privind TVA.

Conform art. 2 din Legea insolvenței, procedură de restructurare – una dintre procedurile procesului de insolvență care se aplică debitorului și care presupune întocmirea, aprobarea, implementarea și respectarea unui plan complex de măsuri în vederea remedierii financiare și economice a debitorului și achitării datoriilor acestuia conform programului de plată a creanțelor.

Conform art. 184 alin. (1) din Legea enunțată, odată cu aplicarea de către instanța de insolvență a procedurii de restructurare, se instituie imediat moratoriu asupra executării silită a obligațiilor pecuniare ale creditorilor existente la data aplicării procedurii de restructurare, cu excepția creanțelor privind plata salariilor și a pensiilor alimentare, privind recuperarea prejudiciilor cauzate sănătății angajaților sau cu excepția creanțelor apărute în legătură cu decesul acestora, a creanțelor de revendicare a patrimoniului din posesie ilegală, precum și a creanțelor pecuniare și fiscale a căror scadență a survenit în perioada de după deschiderea procedurii de restructurare.

Din materialele dosarului rezultă că, scadența creanței fiscale a survenit în perioada de după deschiderea procedurii de restructurare.

Prin urmare, Serviciul Fiscal de Stat este în drept să execute silit restanța curentă admisă de contribuabil după deschiderea procedurii de restructurare.

În contextul celor expuse, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, Serviciul Fiscal de Stat corect a executat silit o creanță formată după deschiderea procedurii de restructurare, emițând ordinul incaso nr. 7817011215, prin care a dispus încasarea forțată din contul SA „Aroma”, cod fiscal 1002600031892, a sumei în mărime de 61389,44 de lei.

Astfel, din considerentele menționate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a casa integral decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe și de a emite o nouă decizie, prin care acțiunea depusă de către SA „Aroma”, în procedura planului împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea restituirii sumei de respins.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul depus de către Serviciul Fiscal de Stat.

Se casează integral decizia din 09 octombrie 2019 a Curții de Apel Cahul și hotărârea din 20 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea pe acțiuni „Aroma”, în procedura planului împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea restituirii sumei și se emite o nouă decizie, prin care:

Se respinge acțiunea depusă de către Societatea pe acțiuni „Aroma”, în procedura planului împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea restituirii sumei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Maria Ghervas

Nina Vascan

Mariana Pitic